

Sygn. akt: I C 11/22 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	sekretarz sądowy Marta Trzebiatowska

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2022 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko B. C. (1)

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 11/22

UZASADNIENIE

Powód – (...) z siedzibą w W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie racy prawnego, wniósł pozew przeciwko B. C. (1) o zapłatę kwoty 821,44 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że stroną pozwaną oraz (...) S.A. łączyła umowa pożyczki nr (...) z dnia 1 lipca 2016 roku, na podstawie której pożyczkodawca udostępnił stronie pozwanej środki pieniężne za zasadach określonych w umowie. Strona pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania, nie regulując na rzecz pożyczkodawcy wymagalnych kwot w wysokości i terminach określonych w umowie pożyczki. W związku z naruszeniem przez stronę pozwaną postanowień łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, pożyczkodawca wykorzystał swoje uprawnienie do wypowiedzenia umowy. Na skutek złożonego przez pożyczkodawcę stronie pozwanej oświadczenia o wypowiedzeniu, umowa uległa rozwiązaniu co doprowadziło do powstania wymagalności całej kwoty udzielonej pożyczki.

Powód podniósł, że w dniu 8 września 2017 roku (...) S.A. na podstawie umowy przelewu wierzytelności dokonał na rzecz GetPro Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, cesji pakietu wierzytelności wynikających z umów pożyczek, w tym wierzytelności względem strony pozwanej. Następnie G. (...) w drodze umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 stycznia 2018 roku zbył wierzytelności z tytułu umów pożyczek

w tym wierzytelność strony pozwanej na rzecz Centauris 2 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego.

Powód podkreślił, że na dochodzona pozwem kwotę składa się niespłacona należność główna w wysokości 450,00 złotych, koszty udzielenia pożyczki w wysokości 134,67 złotych oraz odsetki za opóźnienie naliczone od wymienionych należności w wysokości 236,74 złotych.

Strona pozwana – B. C. (1) nie złożyła odpowiedzi na pozew, pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia o skutkach niestawiennictwa, nie stawiała się na termin rozprawy wyznaczonej na dzień 23 marca 2022 roku, nie złożyła w niniejszej sprawie żadnych wyjaśnień ani nie żądała przeprowadzenia rozprawy pod swoją nieobecność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – (...) z siedzibą w W. w dniu 25 stycznia 2018 roku zawarł z G. (...) z siedzibą w W., reprezentowanym przez (...) S.A. z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności.

Powód – jako cesjonariusz oświadczył, że jest świadomy, że cedent G. (...) z siedzibą w W. nie jest wierzycielem pierwotnym wierzytelności. Integralną częścią umowy były dwa załączniki, a mianowicie załącznik nr 1 stanowiący wierzytelności w formie papierowej oraz załącznik nr 2 stanowiący zestawienie wierzytelności w formie elektronicznej.

dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 20 – 21.

W dniu 10 maja 2019 roku (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w W., działając w imieniu (...) z siedzibą w W. sporządził adresowane do pozwanej zawiadomienie o cesji wierzytelności, w którym zawarł również wezwanie do zapłaty zadłużenia, które na dzień 10 maja 2019 roku wynosiło kwotę 726,86 złotych.

dowód z innych wniosków dowodowych: kserokopia zawiadomienia o cesji wierzytelności k. 7 – 8.

W dniu 8 grudnia 2021 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr 7761285 wskazując, że wysokość zobowiązania dłużnika według stanu na dzień wystawienia wyciągu wynosiła łącznie kwotę 821,41 złotych, która obejmowała kapitał w wysokości 450,00 złotych, odsetki w wysokości 236,74 złotych oraz koszty w wysokości 134,67 złotych.

dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 8 grudnia 2021 roku k.6.

Sąd zważył co następuje.

W ocenie Sądu, roszczenie strony powodowej nie zasługiwało na uwzględnienie, mimo że strona pozwana B. C. (1) nie stawiała się na termin rozprawy, nie zajęła stanowiska w sprawie i nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność. Uzasadniało to zatem, stosownie do treści art. 339§2 kpc, uwzględnienie podstawy faktycznej powoda i w konsekwencji wydanie wyroku zaocznego. Jednakże wydanie wyroku zaocznego może nastąpić tylko wówczas, gdy Sąd rozpoznający sprawę, nie ma żadnych uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie. Niezależnie bowiem od ustalenia podstawy faktycznej Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny natomiast wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwa, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973, III CRN 59/73). Dlatego też obowiązkiem strony powodowej jest dołączenie do pozwu dowodów, które umożliwią Sądowi weryfikację twierdzeń pozwu pod kątem spełnienia przesłanek z art. 339 kpc. Brak jakichkolwiek dokumentów powoduje, że przytoczone okoliczności budzą wątpliwości co skutkuje oddaleniem powództwa - nawet przy biernej postawie strony pozwanej - gdyż nie jest możliwym przyjęcie za prawdziwych twierdzeń pozwu. Tym bardziej, że z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie.

Podkreślenie wymaga również, że zgodnie z treścią art. 6 kc, to na stronie powodowej spoczywa obowiązek udowodnienia zarówno zasadności, jak i wysokości określonej wiarytelności. Ciężar udowodnienia spoczywa bowiem na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia przy tym dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradiktoryjności) w procesie, po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, obowiązek wskazania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Podkreślić również należy, że zasada kontradiktoryjności winna być całkowicie zachowana zwłaszcza wówczas, gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

Zatem powód jest zobligowany do przytoczenia okoliczności faktycznych, z których wywodzi swoje roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wskazania na dowody, których przeprowadzenie potwierdziłoby zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Dopiero bowiem przedstawienie przez stronę powodową konkretnych dowodów na okoliczność istnienia i wysokości wiarytelności, pozwany powinien przedstawić własne dowody w celu obalenia twierdzeń powoda albowiem wówczas konkretyzuje się w stosunku do pozwanego ciężar dowodowy wynikający z treści art. 6 k.c., którego procesowym odpowiednikiem jest art. 232 k.p.c. Dlatego też powód już w pozwie powinien przedstawić dowody wskazujące na zasadność i wysokość dochodzonej należności, umożliwiając stronie pozwanej ich weryfikację i odniesienie się do nich stosownie do stanu sprawy.

W ocenie Sądu brak było podstaw do ustalenia stanu faktycznego wyłącznie w oparciu o twierdzenia, które zostały zawarte w uzasadnieniu pozwu. Powód przedstawiając stan faktyczny sprawy powołał się bowiem na umowę pożyczki wskazując wyłącznie datę zawarcia umowy i jej numer. Ponadto w uzasadnieniu pozwu zaznaczył, że na dochodzoną pozwem kwotę składa się niespłacona należność główna w wysokości 450,00 złotych, koszty udzielenia pożyczki w wysokości 134,67 złotych oraz odsetki za opóźnienie naliczone od wyżej wymienionych kwot w wysokości 236,74 złotych. Powód powołał się również na wypowiedzenie umowy przez pożyczkodawcę z powodu braku jej realizacji przez stronę pozwaną i określił jednocześnie datę wymagalności roszczenia na dzień 17 października 2016 roku.

Z uzasadnienia pozwu nie wynika natomiast w jakiej wysokości powód dochodzi należności z tytułu niespłaconego kapitału, co składa się na należność główną (jaka kwota została rzeczywiście wypłacona pozwanemu). Nie wskazano również, czy pozwana w jakiegokolwiek części spłaciła należność wynikającą z umowy. Brak było także danych dotyczących treści pierwotnego zobowiązania (brak kwoty pieniężnej, która była przedmiotem tej umowy, jak również ustalonych kosztów i należności związanych z zawarciem umowy, warunków spłaty zobowiązania). Dlatego też tak określony - w sposób wybiórczy i lakoniczny - stan faktyczny wywołał wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i wymuszał przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Powód - celem wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia - przedłożył umowę przelewu wiarytelności z dnia 25 stycznia 2018 roku, wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacji z dnia 8 grudnia 2021 roku oraz zawiadomienie o cesji wiarytelności.

W ocenie Sądu, z treści przedłożonej umowy cesji wynika jedynie, że powód zawarł w dniu 25 stycznia 2018 roku umowę przelewu wiarytelności. Nie wynika jednak z tej umowy jakie konkretnie wiarytelności zostały przeniesione na stronę powodową, w szczególności nie wymieniono w niej wprost żadnej wiarytelności wobec pozwanej. Nie

załączono również załączników stanowiących integralną część umowy przelewu wierzytelności, które zawierały zestawienie przejętych wierzytelności. W konsekwencji Sąd nie miał możliwości zweryfikowania czy i w jakiej wysokości powód nabył wierzytelność wobec pozwanej. W ocenie Sądu miało to o tyle istotne znaczenie, że z treści umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 stycznia 2018 roku wynikało, że cedent - G. (...) z siedzibą w W., od którego powód nabył wierzytelności, w tym wierzytelność wobec pozwanej B. C. (2) - nie jest wierzycielem pierwotnym.

Niewątpliwym natomiast jest, że w myśl art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wówczas wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w tym również roszczenie o zaległe odsetki. Podkreślić jednak należy, że warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa. Dlatego też aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Judykatura przyjęła, że oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1999 r., III CKN 423/99, Biul. SN 2000, nr 1, s. 1).

Powód nie przedłożył również pierwotnej umowy pożyczki, z której wynikała wierzytelność nabyta przez powoda. Tym samym uniemożliwił on Sądowi weryfikację tego stosunku prawnego pod kątem postanowień umowy, a w szczególności postanowień abuzywnych, wysokości faktycznie udzielonej tytułem pożyczki kwoty, dodatkowych kosztów związanych z udzieleniem pożyczki, czy też postanowień dotyczących przyczyn i terminów wypowiedzenia tego stosunku prawnego zwłaszcza, że na podstawie przedłożonych przez powoda dowodów Sąd nie był w stanie ustalić wszystkich powyższych okoliczności.

Zgodnie natomiast z treścią art. 720 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. Z kolei w myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zm.) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550,00 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się między innymi umowę pożyczki.

Ponadto przy umowie pożyczki, głównymi świadczeniami stron są, po stronie pożyczkodawcy udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony okres czasu, a ze strony pożyczkobiorcy, zwrot tych środków. Umowa pożyczki została przy tym ukształtowana w kodeksie cywilnym w taki sposób, że co do zasady może być zarówno umową odpłatną, jak i nieodpłatną. W przypadku zawarcia przez strony odpłatnej umowy pożyczki, wynagrodzenie pożyczkodawcy winno być wyraźnie określone w umowie.

Wobec powyższego, w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki, powód jest zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę tej kategorii, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Biorący pożyczkę powinien zaś wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, przy czym obie strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Wprawdzie powód celem wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia przedłożył wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 8 grudnia 2021 roku, który o czym należy pamiętać jest jedynie dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 kpc, a zatem stanowi wyłącznie dowód tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w dokumencie oświadczenie. Ponadto przepis art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004

roku o funduszach inwestycyjnych wprost pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Wyciąg taki może zasadniczo stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania w sprawie, ale jego materialna moc zależy od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów - art. 233 § 1 kpc. Dopiero wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia. Zgodzić się należy z poglądem judykatury, że dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu i w wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia (np. cesji wierzytelności). Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności, ale nie mogą stanowić dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności, a tym bardziej istnienia i wysokości nabytej wierzytelności.

Powód nie wykazał również aby strona pozwana faktycznie otrzymała pismo z dnia 10 maja 2019 roku, zawierające zawiadomienie o cesji wierzytelności oraz wezwanie do zapłaty. Nie przedłożył on bowiem żadnego dowodu skutecznego doręczenie tej korespondencji do pozwanej.

Wobec powyższego, skoro powód nie sprostął ciężącemu na nim, na podstawie art. 6 k.c., obowiązkowi udowodnienia twierdzeń, z których wywodzi dla siebie korzystne skutki prawne i nie przedstawił dokumentów, z których wynikałoby istnienie i wysokość przysługującego mu względem pozwanego roszczenia, to jego żądanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Dlatego też Sąd oddalił powództwo w całości.